

**ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ**

**ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (ЯСЛА-САДОК) № 142 «ГОРОБЧИК»
ЗАПОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

НАКАЗ

09.10.2024

м. Запоріжжя

№ 76/р

Про попередження проявів булінгу
в ЗДО №142 ЗМР у 2024/2025 навчальному році

Згідно з Національною стратегією розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі, схваленою Указом Президента України від 25.05.2020 №195/2020, керуючись законами України «Про охорону дитинства» (ст. 10), «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)», «Про протидію торгівлі людьми», відповідно до Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658, Порядком забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», Порядком реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», відповідно до листа МОН України від 29.01.2019 №1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти, педагогічних працівників щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)», від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу», листа Міністерства юстиції України від 29.01.2019 №1/11-881 «Щодо проведення Всеукраїнського тижня з протидії булінгу», , інших нормативно-правових актів з питань охорони дитинства та з метою створення безпечного освітнього середовища, підвищення ефективності діяльності щодо запобігання та протидії булінгу в ЗДО№142 ЗМР.

НАКАЗУЮ:

1. Створити комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) у складі:

Голова комісії: Довгуля О.М., директор ЗДО

Члени комісії: Гринчук Л.А., вихователь-методист, (заступник голови)

Яланська С.Ю., практичний психолог,

Матвієнко Г.В., вихователь, голова ПК

Гаплік Н.С. керівник гуртка, (секретар).

Батьки постраждалої дитини та булера (у разі розгляду випадків булінгу (цькування)).

2. Затвердити :

- Положення про порядок реагування на випадки булінгу (цькування) в закладі дошкільної освіти (яслах-садку) №142 «Горобчик» Запорізької міської ради (Додаток 1)
- Алгоритм дій з випадками булінгу (Додаток 2)
- Зразок Заяви від батьків (або особи, що їх замінює), або педагога, який став об'єктом булінгу (цькування) з боку іншої особи до 10.10.2023р.(Додаток 3)
- Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в ЗДО №142 ЗМР (Додаток 4)
- План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти на 2024/2025 навчальних рік (Додаток 5)

3. Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування):

3.1. Забезпечити активну системну співпрацю з підрозділами ювенальної превенції Національної поліції України, службами у справах дітей, органами опіки і піклування, іншими органами та установами, які забезпечують охорону дитинства, здійснюють заходи щодо профілактики злочинності неповнолітніх, дитячої бездоглядності й безпритульності: проводити спільні зі спеціалістами профільних служб інформаційні заходи щодо недопущення усіх форм домашнього насильства та інших проявів жорстокого поводження з дитиною; експлуатації, включаючи сексуальне насильство; втягнення у злочинну діяльність; залучення до вживання алкоголю, наркотичних засобів і психотропних речовин; залучення до екстремістських релігійних психокультових угруповань та течій; примушування до проституції, жебрацтва, бродяжництва, втягнення до азартних ігор тощо;

упродовж навчального року

3.2. Забезпечити невідкладне вжиття необхідних заходів щодо вчасного упередження негативних наслідків при виявленні фактів жорстокого поводження з дітьми або загрози їх вчинення відповідно до чинних нормативно-правових документів;

3.3. Забезпечити проведення регулярного моніторингу ситуації в закладі дошкільної освіти, вивчення причин та умов виникнення можливих ситуацій, здійснення моніторингу його реалізації та безпечності, комфортності освітнього середовища тощо.

Щоквартально

3.4. Здійснювати аналіз ефективності роботи працівників закладу освіти, психологічної служби закладу освіти щодо стану виконання заходів з питань охорони дитинства, реалізації завдань з профілактики правопорушень серед здобувачів освіти.

Щоквартально

3.5. Забезпечити обговорення результатів роботи закладу освіти з питань охорони дитинства, профілактики правопорушень на засіданнях педагогічної ради закладу освіти із залученням фахівців профільних служб.

за потребою, але не рідше 1 разу на рік

3.6. Інформувати територіальний відділ освіти Вознесенівського району департаменту освіти і науки Запорізької міської ради про виконання плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;

Щоквартально

3.7. Ознайомити педагогічний колектив з порядком їхніх дій в разі виявлення фактів булінгу або загрози його вчинення (Порядком реагування на випадки булінгу (цькування), Планом заходів щодо запобігання та протидії булінгу у ЗДО №142 ЗМР у 2024/2025 н.р.

до 11.10.2024р.

4. Працівникам закладу дошкільної освіти забезпечити безпечне освітнє середовище, вільне від насильства та булінгу (цькування):

4.1. Забезпечувати неухильне виконання нормативних актів з питань охорони дитинства в закладах освіти, здійснювати освітній процес в закладі освіти із дотриманням права дитини на свободу, особисту недоторканність та захист гідності; забезпечувати дисципліну і порядок у

закладі освіти на принципах, що ґрунтуються на взаємоповазі, справедливості й виключають приниження честі та гідності дитини.

Постійно

4.2. Забезпечити проведення роз'яснювальної роботи серед батьківської громадськості щодо вимог чинного законодавства в частині збереження фізичного, духовного, психічного здоров'я та захисту прав дітей, недопущення жорстокого поводження з дітьми.

упродовж навчального року

4.3. Забезпечити проведення заходів, спрямованих на виховання у дітей поваги до гідності, прав, свобод та законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальної поведінки, толерантності у суспільстві.

упродовж навчального року

4.4. Активізувати роботу «телефонів довіри», «скриньок довіри», оновити в загальнодоступних місцях інформаційні стенди з переліком служб та організацій, які надають психологічні, юридичні, медичні консультації, практичні поради з будь-яких кризових життєвих ситуацій, розмістити дану інформацію на сайті закладу освіти.

до 14.10.2024р.

5. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор ЗДО

Ольга ДОВГУЛЯ

дата	ПІБ	Підпис	Посада
09.10.2024	Гринчук Л.А.		
09.10.2024	Сагач Т.В.		
09.10.2024	Матвієнко Г.В.		
09.10.2024	Яланська Т.Г.		
09.10.2024	Мельник С.А.		
09.10.2024	Біленька Т.Д.		
09.10.2024	Педан Н.А.		
09.10.2024	Швець Л.І.		
09.10.2024	Сєчіна С.І.		
09.10.2024	Ковтун Д.В.		
09.10.2024	Єршова Л.В.		
09.10.2024	Бугакова Г.С.		
09.10.2024	Кармазь С.Д.		
09.10.2024	Стоєва Л.І.		
09.10.2024	Кудріна Н.М.		
09.10.2024	Андрієнко О.О.		
09.10.2024	Чорнобиль Н.А.		
09.10.2024	Амонська В.В.		
09.10.2024	Саломаха Р.О.		
09.10.2024	Сусоєва Л.В.		
09.10.2024	Козачук Н.В.		
09.10.2024	Беліменко С.Г.		
09.10.2024	Родіонов К.О.		
09.10.2024	Пузирьова М.Ю.		
09.10.2024	Міхієнко К.А.		
09.10.2024	Гаплік Н.С.		
09.10.2024	Пасічник Л.І.		
09.10.2024	Бічук С.В.		
09.10.2024	Хізніченко І.О.		
09.10.2024	Яланська С.Ю.		

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок реагування на випадки булінгу (цькування)
в закладі дошкільної освіти (яслах-садку) № 142 «Горобчик»
Запорізької міської ради

1. Загальні положення

1.1. Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

1.2. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:
систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій,
а саме:
умисне позбавлення їжі, одягу, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг,
словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;
будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;
інші правопорушення насильницького характеру.
наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

1.3. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу в закладі дошкільної освіти (ясла-садок) № 142 «Горобчик» Запорізької міської ради (далі –ЗДО № 142 ЗМР), є:
замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;
неврівноважена поведінка;
агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;
різка зміна звичної для дитини поведінки;
уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;
відлюдкуватість, уникнення спілкування;
ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;
занижена самооцінка, наявність почуття провини;
поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;
демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;
відмова відвідувати заклад освіти з посиланням на погане самопочуття;
депресивні стани;

аутоагресія (самоушкодження);
явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
намагання приховати травми та обставини їх отримання;
скарги дитини на біль та (або) погане самопочуття; пошкодження чи зникнення особистих речей; вимагання особистих речей, їжі, грошей; жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;
наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей.

1.4. До булінгу (цькування) в ЗДО № 142 ЗМР належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, роздягальнями, вбиральнями тощо) та (або) за межами закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи закладу освіти, та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника закладу освіти, в тому числі дорогою до (із) закладу освіти.

1.5. Суб'єктами реагування у разі настання випадку булінгу (цькування) в закладах освіти (далі - суб'єкти реагування) є:

служба освітнього омбудсмена;
служби у справах дітей;
центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
органи місцевого самоврядування;
керівники та інші працівники закладів освіти;
засновник (засновники) закладів освіти або уповноважений ним (ними) орган;
територіальні органи (підрозділи) Національної поліції України.
Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування) в ЗДО № 142 ЗМР діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Порядком.

1.6. Суб'єкти реагування здійснюють заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в ЗДО № 142 ЗМР згідно з Планом заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) .

2. Повноваження працівників закладу.

2.1. Керівник ЗДО № 142 ЗМР:

здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг;
забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування);
з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в ЗДО № 142 ЗМР; розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування;
повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в ЗДО № 142 ЗМР.

2.2. Практичний психолог

забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування).

2.3. Вихователь-методист забезпечує:

реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід, консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії;

прозорість та інформаційну відкритість шляхом формування та оприлюднення на веб-ресурсі ЗДО № 142 ЗМР, розміщення в інформаційних куточках для батьків здобувачів освіти інформацію та нормативно-правові акти з питань щодо протидії булінгу:

план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти; порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в ЗДО № 142 ЗМР;

порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в ЗДО № 142 ЗМР та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування);

правила поведінки здобувача освіти з закладі освіти.

2.4. Педагогічні працівники ЗДО № 142 ЗМР:

забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;

повідомляють керівника ЗДО № 142 ЗМР про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;

сприяють керівництву ЗДО № 142 ЗМР у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування); виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в ЗДО № 142 ЗМР; вживають невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу; за потреби надають домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;

звертаються (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України.

3. Подання заяв або повідомлень про випадку булінгу.

3.1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти керівнику закладу.

3.2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).

3.3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу отримує відповідальна особа, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.

3.4. Прийом та реєстрацію поданих Заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто керівник закладу або його заступник.

3.5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).

3.6. Форма та примірний зміст Заяви оприлюднюється на офіційному веб-ресурсі ЗДО № 142 ЗМР.

3.7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.

3.8. Розгляд Заяв здійснює керівник закладу з дотриманням конфіденційності.

невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування); за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;

повідомляє службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин;

повідомляє центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою здійснення оцінки потреб сторін булінгу (цькування), визначення соціальних послуг та методів соціальної роботи, забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг;

скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі - комісія) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

3.9. Терміни подання та розгляду Заяв

3.9.1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу про випадки булінгу (цькування), а також подати Заяву.

3.9.2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання Заяви.

3.9.3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.

3.9.4. За результатами розслідування протягом 1 робочих дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.

4. Відповідальна особа.

4.1. Відповідальною особою призначається працівник закладу освіти з числа педагогічних працівників.

4.2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація Заяв, повідомлення керівника закладу.

4.3. Відповідальна особа призначається наказом керівника закладу.

4.4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

5. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

5.1. Склад комісії затверджує наказом керівник закладу освіти. Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.

5.2. Склад комісії формується з урахуванням основних завдань комісії. Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів. До складу комісії входять педагогічні працівники, у тому числі практичний психолог та соціальний педагог (за наявності) закладу освіти, представники служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

До участі в засіданні комісії за згодою залучаються батьки або інші законні представники малолітніх або неповнолітніх сторін булінгу (цькування), а також можуть залучатися сторони булінгу (цькування), представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в ЗДО № 142 ЗМР.

5.3. Головою комісії є керівник ЗДО № 142 ЗМР.

Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду.

Голова комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії. У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

У разі відсутності голови комісії та заступника голови комісії обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням її секретаря.

У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається за поданням голови комісії або заступника голови комісії.

5.4. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

5.5. Член комісії має право:

ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку булінгу (цькування), брати участь у їх перевірці;
подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;
брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
висловлювати окрему думку усно або письмово;
вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

5.6. Член комісії зобов'язаний:
особисто брати участь у роботі комісії;
не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;
виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;
брати участь у голосуванні.

5.7. Якщо Комісія визначила що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то керівник закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.

5.8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.

5.9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

5.10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

5.11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

6. Права та обов'язки учасників освітнього процесу

6.1. Здобувачі освіти:

6.1.1. мають право на:
повагу людської гідності;
захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).

6.1.2. зобов'язані:

поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля.

6.2. Працівники, які залучаються до освітнього процесу:

6.2.1. мають право на:
захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

6.2.2. зобов'язані:

повідомляти керівника ЗДО № 142 ЗМР про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

6.3. Батьки здобувачів освіти:

6.3.1. мають право на:
отримувати інформацію про діяльність ЗДО № 142 ЗМР, у тому числі – щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання

своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності;
подавати керівнику ЗДО № 142 ЗМР або засновнику закладу освіти заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

6.3.2. зобов'язані:

виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
сприяти керівнику ЗДО № 142 ЗМР у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі дошкільної освіти (ясла-садок) № 142 «Горобчик» Запорізької міської ради (далі – Положення) схвалюється рішенням педагогічної ради ЗДО № 142 ЗМР та затверджується наказом керівника ЗДО № 142 ЗМР.

7.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради ЗДО № 142 ЗМР та відповідно до наказу керівника закладу.

Алгоритм дій з випадками булінгу

- Якщо педагог, інші працівники, батьки чи учасники освітнього процесу стали свідками, то вони мають повідомити керівника закладу незалежно від того, чи покаржилась жертва булінгу чи ні.
- Після отримання звернення дитини, відповідна особа інформує керівника закладу освіти у письмовій формі (заява) про випадок боулінгу.
- Керівник закладу розглядає таке звернення та з'ясовує усі обставини булінгу. Надалі він скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслює подальші дії. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то директор закладу зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.
- До складу комісії входять: педагоги, психолог, соціальний педагог, батьки постраждалого та «булера» (за згодою), керівник закладу та інші заінтересовані особи.
- У разі якщо комісія не кваліфікує випадок як боулінг, а постраждалий не згоден з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України.
- За будь-якого рішення комісії керівник закладу забезпечує психологічну підтримку усім учасникам випадку.

ЗРАЗОК

Заяви від батьків (або особи, що їх замінює), або педагога, який став об'єктом булінгу
(цькування) з боку іншої особи

Голові Комісії з розгляду
питань булінгу (цькування)
Директору ЗДО № 142 ЗМР
Ользі ДОВГУЛІ

(ПІБ)

Домашня адреса _____

М.Т. _____

Заява

Я, _____, повідомляємо про випадок, що стався з моєю
дитиною, вихованцем (вихованкою) групи _____ або зі мною (назва посади).

Детальний опис ситуації (зокрема, що відбулося, як часто вона трапляється та наскільки
довго триває) _____

Прошу провести розслідування ситуації, що склалася.

Дата

Підпис

ПОРЯДОК

реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в ЗДО № 142 ЗМР

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, керівник закладу, директор ЗДО Довгуля О.М. - повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти; - забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).
2. Заходи здійснює вихователь-методист Гринчук Л.А.. у взаємодії з практичним психологом закладу освіти Яланської С.Ю. та затверджуються директором ЗДО Довгулею О.М..
3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога і вихователя-методиста, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 1734 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту: "Стаття 1734 . Булінг (цькування) учасника освітнього процесу.

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин. Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин. Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку".

**План заходів по запобіганню та протидії булінгу (цькування)
у ЗДО №142 ЗМР на 2024/2025 н.р.**

№ п/п	Назва заходу	Термін проведення, відповідальний
Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу (цькування)		
1	Підготовка наказу «Про запобігання булінгу (цькування) в закладі освіти»	Вересень, Директор
2	Розробка, затвердження та опрацювання плану заходів щодо запобігання та протидії булінгу в ЗДО №142 ЗМР	Вересень Комісія з питань протидії булінгу
3	Ознайомлення з порядком дій персоналу при зіткненні з випадками булінгу (цькування) в закладі освіти»	Протягом року Вихователь-методист
4	Проведення інструктажу для працівників закладу, обговорення та прийняття правил поведінки в групах, оформлення правил у вигляді наочності.	Вересень Вихователь-методист, вихователі
5	Оновлення розділу про профілактику булінгу (цькування) і розміщення просвітницького матеріалу на сайті закладу освіти.	Протягом року
6	Підбір та розміщення інформації в для батьків на тему: «Роз'яснення понять булінгу, мобінгу, кібербулінгу, агресії. Ознаки та симптоми, що вказують на булінг серед дітей.».	Жовтень Вихователі
7.	Розробка інформаційного буклетів для педагогів та батьків «Методи попередження булінгу», «Створення позитивного соціально-психологічного клімату в групі. Та в сім'ї»,	Листопад Практичний психолог
8.	Виступ на загальних батьківських зборах з профілактики булінгу (цькування).	Протягом року Директор
9.	Підписання Плану спільних заходів з профілактики булінгу з ГУНЦ Запорізької області (ювінальною поліцією)	До 01.10.2024
Робота з педагогами та іншими працівниками закладу		
1.	Проведення інформаційної бесіди для педагогів закладу щодо запобігання булінгу (цькування) та заходів реагування. «Як педагогу реагувати на булінг», «Взаємодія з батьками та іншими педагогами.»	Листопад Вихователь-методист
2.	Тренінгове заняття для вихователів на тему: «Як розмовляти з дитиною про булінг. Про складне простими словами»	Грудень Практичний психолог
3.	Консультації вихователів психологом з проблемних ситуацій	Протягом року Практичний психолог

4.	Виступ на педагогічній нараді «Булінг в освітньому середовищі: поняття, причини та шляхи подолання».	Педагогічний колектив
Робота з дітьми		
1.	Вивчення психологічного мікроклімату в колективі однолітків	2 рази на рік (6,7 р.ж) Практичний психолог
2.	Спостереження за психічним станом та поведінкою дітей у різні моменти перебування у закладі	Протягом року Вихователі
3.	Проведення розвивальних занять для дошкільників з виховання толерантних взаємостосунків в колективі.	Протягом року Вихователі
4.	Проведення просвітницьких з дітьми з низьким рівнем емоційного благополуччя (за результатами спостереження)»	Протягом року Вихователі, практичний психолог
5.	Проведення виставки малюнків «Толерантність та емпатія очима дітей»	Березень Вихователі
6.	Проведення просвітницьких заходів до Всесвітнього дня з прав людини	Грудень Вихователі
Ознайомлення педагогічних працівників з програмою:		
1.	«Програма формування ненасильницької поведінки у дітей старшого дошкільного віку»	Протягом року Практичний психолог
Робота з батьками		
1.	Інформування на батьківських зборах «Чому діти стають жертвами булінгу»	Протягом року Вихователь-методист
2.	Розробка пам'ятки «Ознаки булінгу у поведінці дитини» для батьків про реагування та способи повідомлення про випадки булінгу (цькування) щодо дітей, заходи захисту та надання допомоги дітям.	Січень Вихователі
3.	Проведення консультацій з питань взаємин батьків з дітьми	Протягом року Практичний психолог, вихователь-методист, вихователі